

Zmiany zachodzące w systemie zabezpieczenia emerytalnego w Polsce

Wstęp 5

Rozdział I

Rola i znaczenie ubezpieczeń społecznych

1.1 Potrzeba istnienia powszechnego systemu emerytalnego oraz rola państwa w jego funkcjonowaniu 6

1.2 Rozwój ubezpieczeń społecznych w Polsce 11

1.3 System emerytalny przed zmianą w 1999 r.....13

Rozdział II

Schemat reformy emerytalnej wprowadzonej w 1999 r.15

2.1 Podstawowe założenia reformy emerytalnej z 1999 r.....15

2.2 I filar: Fundusze ubezpieczeń społecznych (ZUS) 22

2.3 II filar: Otwarte Fundusze Emerytalne . 23

2.4 III filar: Dodatkowe formy zabezpieczenia emerytalnego 25

Rozdział III

Zmiany w systemie emerytalnym

3.1 Przyczyny wprowadzenia zmian w systemie emerytalnym 29

3.2 Podwyższenie i zrównanie wieku emerytalnego w Polsce 30

3.3 Zmiana wysokości składki przekazywanej do OFE 36

3.4 Nowe zasady nabywania uprawnień emerytalnych przez rolników, sędziów, prokuratorów oraz przez służby mundurowe

.....	37
3.5 Wczesniejsze emerytury	39
3.5.1 Wczesniejsza emerytura pracownicza.....	39
3.5.2 Emerytura z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych	40
3.5.3 Emerytura z tytułu wykonywania działalności twórczej lub artystycznej	47
3.5.4 Emerytura nauczycielska	47
3.5.5 Wczesniejsza emerytura kolejowa	48
3.5.6 Wczesniejsze emerytury dla górników	49
3.5.7 Emerytura z tytułu długiego stazu	51

Zakończenie 53

Bibliografia 55

Spis rysunków 56

Spis tabel 56